

Satul

Dulapurile redacției noastre gem de piese. Se scrie teatru cu o frenezie rară. Sute de autori necunoscuți trimit pe adresa revistei tot atâtea sute de piese pe an. E de neînchipuit pe ce teritorii problematice pot să rătăcească candidații la glorie. E greu imaginabilă ușurința cu care își însușesc și practică orice gen, specie, stil, manieră — de la tragedia în alexandrină pînă la piesa absurdului cel mai absurd. Nimic nu scapă harnicilor noștri alcătuitori de texte, școlari, cătane sau pensionari. Demolează Olimpul și nici o zeitate nu scapă nedemitizată. Disecă și vestejesc realitățile transatlantice cu o pricepere și o vehemență care ar umple de invidie pe Dreiser și Faulkner laolaltă. Se avintă înapoi spre trecut, pînă la Litovo!, și mai departe, spre Burebista, de tresar osemintele voievozilor în cripte. Trag o raută prin anul douămii-cincisute, anul douămii e prea de tot aproape, și gata, avem oameni dezumanizați și roboți răzvrățiți, cu sutele. Cel mai des însă, se opresc în patruleterul Katanga-Podgoria-Union-Tomis și răsucesc pe toate fețele complexele și grav stressatele conștiințe permanentizate acolo. Nu e nimic neașteptat în faptul că bravii noștri producători de piese, în majoritatea lor, sînt lipsiți de har literar. Trist e că nici măcar cei cuiva care știu să vină un condei în mînă nu vîd în realitatea

apropiată ceva demn de interesul lor.

Puține din sutele de piese care ne trec prin mînă se referă la sat. Ca și cum satul nici n-ar exista. Ca și cum nu s-ar ști că satul reprezintă, după cele mai recente statistici, aproape jumătate din realitatea vieții noastre. Ca și cum nu s-ar ști că de acolo din sat ne vine pînea și vinul. Transformările revoluționare pe care le cunoaște satul, prefațerile adînci și ireversibile în existența lui, și mai cu seamă reflexul acestor prefațeri în conștiința țăranilor, fluxul țăranilor către fabrici și mine, integrarea în viața satului a medicului, agronomului, zootehnicianului, profesorului, mecanizatorului, geologului, nu semnifică nimic? Nu au toate acestea nimic dramatic, nimic spectaculos?

Întrebarea e dacă nu cumva funcționează în situația semnalată și puterea exemplului. Să aruncăm o privire pe repertoriile teatrelor. Piesele care au în vedere mediul rural se numără pe degete, să avem curajul s-o recunoaștem.

Constatarea împreună și alte reflecții.

În literatura ultimilor treizeci de ani, proza cu tematică sătească triumfă prin Descult, Morometii, Setea, Cordovani, Ingerul a strigat, Vara oltenilor, ca să amintesc doar cîteva. Și un nesfîrșit șir de admirabile nule și schițe. Dar dramatur-

gia? În competiție cu proza, dramaturgia pierde din start. Avem Poarta, avem comediile lui Gheorghe Vlad și la oarecare distanță în urmă, Vlaicu și feciorii lui. Atît.

Restul reprezintă lucrări cu existență efemeră. Au și încetat să fie, odată cu stațiunea în care s-au jucat.

Departate de a fi avut înțenția să înșăfășeze un tablou dezolant, descurajator, vîd în semnalarea deschisă a acestei neîndoielnice situații de fapt, posibilul început al unui complex de inițiative decurgînd din toate sensurile în direcția corectării unei realități care nu poate să nu intereseze teatrele și pe dramaturgi.

V. Munteanu

P.S. Săptămîni la rînd, viața teatrală bucureșteană se consumă în cel mai desăvîrșit calm și dintr-odată, cineva, pus pe șotii, ne aruncă în dilemă. N-am să pot nici-odată pricepe cum au dibăcit teatrele din Craiova și Brașov în simultanul lor turneu bucureștean, exact serile în care mai erau programate în premierele cu Volpone și Chițimia. Eu sînt de părere că cineva ar trebui să încerce organizarea sistematică a unor asemenea... coincidențe, deloc simple, pentru ca evenimentele în viața teatrală a Capitalei să se desfășoare, pînă la urmă, într-o perfectă succesiune.